

Development, Canada, 1999. 138 p.

5. Лаврук В. В. Інвестування інноваційних проектів у агропромисловому виробництві : автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.00.03. Суми, 2011. 40 с.

6. Лаврук В.В. Формування інноваційної політики аграрних підприємств. *Збірник наукових праць Уманського державного аграрного університету. «Економіка»*. Вип. 71. Ч. 2. 2009. С. 143-151.

Насаленко Д.С.

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

*Науковий керівник: канд. екон. наук., доцент Лобанова О.П.,
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна*

РАЦІОНАЛЬНЕ І ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРІШЕННЯ

Під земельними ресурсами розуміють, як правило, певні площі поверхні суші з різноманітними ландшафтами, ґрунтами, кліматичними умовами та іншими властивостями. У загальній структурі земельних ресурсів найважливішим компонентом навколишнього середовища є ґрунти. Саме вони зв'язують в одне ціле біосферу, володіють здатністю перетворення й акумуляції сонячної енергії, родючістю, а тому є головним джерелом продуктів харчування, середовищем існування рослинного і тваринного світу. У зв'язку з цим збереженням природних властивостей ґрунтів, підтримання і відновлення їх родючості, контроль за якісним станом, проведення заходів з раціонального використання та охорони – головні завдання держави в галузі використання земельного фонду. Державне регулювання цих питань дозволить забезпечити сьогодні і в майбутньому економічний розвиток країни та добробут громадян.

Найважливішою соціально-економічною проблемою сьогодення стає раціональне використання і охорона земельних ресурсів. Їх багатоаспектний характер вимагає системного підходу у вирішенні практичних задач з організації ефективного і комплексного використання основного національного

багатства – землі, як базису. Аналіз фактичного стану земельних ресурсів по Україні в цілому, дає підстави зробити висновок, що високопродуктивні сільськогосподарські угіддя протягом 20-30 років мають тенденцію до зниження свого найважливішого потенціалу до зниження родючості. Так зростає еродованість земель, знижується вміст гумусу в ґрунті, погіршується стан меліорованих земель, поширеного характеру набрало техногенне забруднення земельних ресурсів.

У зв'язку з цим, з метою захисту і збереження для сільськогосподарського використання найбільш продуктивних земель необхідно запровадити всебічній і систематичний облік і оцінку земель. Комплексний системний підхід до оцінки стану земельних ресурсів дасть можливість не тільки констатувати сучасний стан і прогнозувати характер змін, але і знайти найбільш адекватні заходи реагування, розробити дійсно природоохоронну стратегію раціонального використання земельних ресурсів.

Для того щоб запобігти виникненню та розповсюдженню техногенного забруднення, слід вживати відповідні заходи по підтриманню або відтворенню екологічної стійкості земельних ресурсів (рис. 1). Рис. 1. Види заходів по підтриманню екологічної стійкості земельних ресурсів. Профілактичні – це такі, які запобігають розвитку процесів техногенного забруднення земель. Оперативні заходи необхідні у випадках погіршення екологічного стану земель внаслідок порушення технологічної дисципліни на промислових підприємствах, у сільськогосподарському виробництві або в разі виникнення аварійних ситуацій. А перспективні заходи – це заходи по створенню умов екологічної рівноваги у природному середовищі, а відтак і екологічної стабільності земель. Ще однією із актуальних і головних проблем є те, що в Україні на сьогоднішній день не створено належної інформатизації бази ефективного управління земельними ресурсами.

У зв'язку відсутністю коштів, технічних заходів, не відпрацьованістю організаційно – методичних положень гальмується створення національного банку даних про стан земель, ведення земельно-реєстраційної діяльності,

моніторингу земель. Для того щоб покращити цей стан потрібно використовувати землевпорядкування, в основному для вирішення організаційно – технічних та правових аспектів перерозподілу земель, а не як засіб обґрунтованої оптимізації і раціонального використання земель, інструмент управління якісним станом та охороною земельних ресурсів. Також важливою проблемою раціонального використання земельних ресурсів на сьогоднішній день є не достатньо розгорнута освітня та виховна діяльність, пропаганда значення охорони земель у вирішенні соціально – економічних проблем в контексті збереження якості оточуючого середовища. В сучасних умовах переходу економіки на ринкові засади, введення приватної власності на землю різних форм господарювання посилюється економічна і політична роль землі як капіталу в економічній системі ринку. В той же час, в процесі земельної реформи поглиблюються суперечності проблеми галузей використання та охорони земель та їх фінансування. Таким чином, питання охорони земель, оптимізації використання і відновлення земельних ресурсів повинні бути піднесені до рівня державних пріоритетів соціально – економічного розвитку України, найважливіших напрямів державної політики в галузі економіки та охорони навколишнього природного середовища.

Припинення деградації і нераціонального використання земель не тільки відкриває значні резерви збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, поліпшення соціального стану громадян, а й забезпечить суттєве оздоровлення екологічних умов життя.

Отже, можна зробити висновок, що прийняття ефективних рішень щодо раціонального використання земельних ресурсів повинно ґрунтуватись на поєднанні всіх груп і методів цивілізованого використання. Тільки їх комплексне застосування дозволить подолати незадовільний стан землекористування, констатувати обнадійливі якісні зрушення в галузі земельних відносин.

Список використаних джерел

1. Богіра М. С. Землекористування в ринкових умовах: еколого-економічний аспект: монографія. Львів : Новий Світ-2000, 2008. 225 с.
2. Гуторов О.І. Проблеми сталого землекористування у сільському господарстві : теорія, методологія, практика: монографія. Харків : Едена, 2010. 405 с.
3. Закон України від 22.05.2003 № 858-IV «Про землеустрій». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/858-15> (дата звернення : 18.01.2019).

Нікітюк І.О.

здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»

Науковий керівник: к.с-н., доцент Потанський Ю.В.

*Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна*

РОЗМЕЖУВАННЯ ЗЕМЕЛЬ ДЕРЖАВНОЇ ТА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Місцеве самоврядування в Україні переживає період свого конституційно-правового становлення, втілення принципів Європейської Хартії про місцеве самоврядування у процесі функціонування територіальних громад та діяльності органів місцевого самоврядування. Серед проблем, які чекають найскорішого розв'язання, є проведення розмежування земель державної та комунальної власності. Від успішного регулювання відносин, пов'язаних з використанням земель державної і комунальної власності, багато в чому залежить проведення земельної реформи .

Розмежування земель державної та комунальної власності здійснюється за проектами, які за замовленням відповідних сільських, селищних, міських рад, обласних державних адміністрацій розробляються державними та іншими землепорядними організаціями та фінансуються відповідними радами.

На сьогодні, дане розмежування проведено тільки у м. Києві, яке має статус міста-столиці, а на території держави загалом гальмувалось через відсутність відповідного Закону. Проте Закон вже прийнятий, але не розроблені